

Dictamen núm. 1/2021, relatiu a l'avantprojecte de Llei d'Educació de les Illes Balears

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i l'article 30 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 23 de desembre de 2020 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca, relativa a l'avantprojecte de Llei d'Educació de les Illes Balears.

Segon. Atès que l'expedient tramés per dictamen estava incomplet, el dia 29 de desembre es va retornar la sol·licitud a la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca, fent constar la necessitat d'adjuntar a la sol·licitud tota la documentació que figura a l'expedient administratiu.

Tercer. El dia 8 de gener de 2021, es registra novament d'entrada en el CES la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca, relativa a l'avantprojecte de Llei d'Educació de les Illes Balears, juntament amb tota la documentació de l'expedient annexada.

Quart. El dia 19 de gener de 2021 s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES.

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Consulta pública prèvia per a l'elaboració de l'avantprojecte de Llei d'Educació de les Illes Balears.
2. Al·legacions presentades durant el tràmit de consulta pública prèvia.
3. Informe relatiu a les al·legacions presentades durant el tràmit de consulta pública prèvia.
4. Certificat emès pel cap del Servei de Participació i Voluntariat de la Direcció General de Participació i Voluntariat, de la Secretaria Autonòmica de Memòria Democràtica i Bon Govern-Conselleria d'Administracions Públiques i Modernització, relatiu al tràmit de consulta pública prèvia.
5. Resolució del conseller d'Educació, Universitat i Recerca per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de l'avantprojecte de Llei d'Educació de les Illes Balears.
6. Nota interna del secretari general de la Conselleria d'Educació Universitats i Recerca dirigida a la resta d'unitats orgàniques de la Conselleria corresponent per a què en el termini màxim de 15 dies presentin les observacions que considerin adients.
7. Primer esborrany de l'avantprojecte de Llei d'Educació de les Illes Balears.
8. Aportacions presentades pel grup Ciutadans-Partit de la ciutadania en el Consell Insular de Mallorca.
9. Informe del secretari general de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca en relació a les aportacions presentades pel grup Ciutadans-Partit de la ciutadania en el Consell Insular de Mallorca.
10. Certificat emès pel secretari general de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca en relació al tràmit de consulta pública prèvia.

11. Observacions presentades per la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca.
12. Memòria d'anàlisi d'impacte normatiu (primera versió).
13. Sol·licitud d'informe a la Conselleria d'Hisenda i Relacions Exteriors d'acord amb el que disposa l'article 8.l) de la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de Finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
14. Observacions presentades per la Conselleria d'Hisenda i Relacions Exteriors.
15. Observacions presentades per la Direcció General de Política Lingüística de la Conselleria d'Educació i Universitats.
16. Observacions presentades per la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius.
17. Observacions presentades per la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres de la Conselleria d'Educació i Universitats.
18. Observacions presentades per la Conselleria de Salut i Consum.
19. Observacions presentades per la Conselleria de Presidència, Cultura i Igualtat.
20. Observacions presentades per la Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball.
21. Segon esborrany de l'avantprojecte de Llei d'Educació de les Illes Balears.
22. Resolució del conseller d'Educació, Universitat i Recerca, per la qual se sotmet al tràmit d'informació pública l'avantprojecte de Llei d'Educació de les Illes Balears.
23. Sol·licitud d'observacions al Consell de Formació Professional de les Illes Balears.
24. Observacions presentades durant el tràmit d'informació pública.
25. Observacions presentades per la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears.
26. Observacions presentades pel Servei d'Ocupació de les Illes Balears.
27. Informe sobre l'impacte de gènere emès per l'Institut Balear de la Dona.
28. Observacions presentades per l'associació de professors lliures d'enginyeria social (PLIS).

29. Observacions presentades per la federació de sindicats independents d'ensenyament.
30. Observacions presentades per l'associació de dislèxia i família (DISFAM).
31. Observacions presentades per la Plataforma per la Llengua-Col·lectiu l'Esbarzer.
32. Observacions presentades pel sindicat ANPE.
33. Observacions presentades pel grup Més per Mallorca.
34. Observacions presentades per l'associació docents pel futur.
35. Observacions presentades pel Foro per la qualitat (FOQUA).
36. Observacions presentades pel grup Unidas Podemos.
37. Observacions presentades per l'associació professional de docents (APDE).
38. Observacions presentades pel sindicat Comissions obreres de les Illes Balears (CCOO).
39. Observacions presentades pel Consell Escolar d'Eivissa.
40. Observacions presentades per CEPA s'Arenal.
41. Observacions presentades per l'associació d'altres capacitats d'Eivissa i Formentera.
42. Observacions presentades per l'Institut d'Estudis Eivissenc.
43. Observacions presentades per l'associació de directors i directores d'educació infantil i primària de Mallorca.
44. Observacions presentades per la Facultat d'Educació de la Universitat de les Illes Balears.
45. Observacions presentades pel Consell Escolar de Menorca.
46. Observacions presentades per l'associació de directors i directores d'educació secundària i de centres de règim especial de les Pitiüses.
47. Observacions presentades pel grup Gent per Formentera.
48. Observacions presentades per la federació d'associacions de famílies d'alumnes de Mallorca.

49. Observacions presentades per l'associació pitiüsa per la inclusió educativa i social (APIES).
50. Observacions presentades pel Centre d'Ensenyament Superior Alberta Giménez (CESAG).
51. Observacions presentades pel Consell Escolar de Mallorca.
52. Observacions presentades per la plataforma CRIDA.
53. Observacions presentades pel Sindicat de treballadores i treballadors de l'ensenyament (STEI).
54. Observacions presentades pel Comitè de Balears UNICEF.
55. Observacions presentades per Unió Obrera Balears (UOB).
56. Observacions presentades per Unió Sindical Obrera de les Illes Balears (USO).
57. Observacions presentades per ADESMA.
58. Observacions presentades per la Junta de personal docent no universitari.
59. Observacions presentades pel Col·legi oficial de doctors i llicenciats en filosofia i lletres.
60. Observacions presentades per l'entitat Cooperatives d'ensenyament.
61. Observacions presentades pel col·lectiu feminisme a l'escola.
62. Observacions presentades per l'equip directiu de l'Institut Joan Ramis i Ramis de Menorca.
63. Observacions presentades per l'institut Sant Agustí.
64. Observacions presentades pel sindicat Unió General de Treballadors (UGT).
65. Observacions presentades pel sindicat docent alternativa.
66. Observacions presentades per la federació d'associacions d'alumnes d'Eivissa.
67. Observacions presentades pel Consell Insular de Formentera.
68. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca sobre les al·legacions presentades durant els tràmits d'audiència i d'informació pública.

69. Tercer esborrany de l'avantprojecte de Llei d'Educació de les Illes Balears.
70. Memòria econòmica de l'avantprojecte de Llei d'Educació de les Illes Balears.
71. Nova sol·licitud d'informe a la Conselleria d'Hisenda i Relacions Exteriors d'acord amb el que disposa l'article 8.I) de la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de Finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
72. Sol·licitud de dictamen preceptiu al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.
73. Sol·licitud d'informe al Consell Escolar de les Illes Balears.
74. Sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona.
75. Requeriment de documentació signat pel secretari general del Consell Econòmic i Social.
76. Ofici del conseller d'Educació, Universitat i Recerca, en virtut del qual sol·licita novament el dictamen preceptiu al Consell Econòmic i Social de les Illes Balears.

Quart. D'acord amb el procediment aplicable, la Comissió de Treball d'Àrea Social elabora una proposta de dictamen que és elevada al Ple. Aquest òrgan, aprova finalment el dictamen el dia 12 de febrer de 2021.

II. Contingut de l'avantprojecte de llei

El projecte de decret tramés per a dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 167 articles dividits en deu títols i una part final formada per dinou disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries, una disposició derogatòria i tres disposicions finals.

Pel que fa a l'exposició de motius, aquesta s'estructura en tres apartats diferents.

El primer ens recorda com l'objectiu de l'educació ha de ser desenvolupar persones obertes al canvi perquè puguin encarar de manera constructiva les perplexitats d'un món on els problemes sorgeixen més veloçment que les respostes. En relació al sistema

educatiu, ens explica com aquest ha d'afavorir l'evolució personal de l'alumne amb totes les seves capacitats i dimensions personals i intrapersonals. La innovació s'hi ha de promoure i el potencial creatiu dels equips directius, del professorat i de l'alumnat s'hi ha de poder estimular. A continuació, estableix l'educació com a un dret de totes les persones que s'ha de garantir al llarg de tota la vida i ha d'atendre totes les facetes del seu desenvolupament personal, emocional i professional. En aquest sentit, continua explicant aquest apartat, una de les obligacions essencials dels poders públics és garantir d'una manera efectiva aquest dret a l'educació i proporcionar els mitjans necessaris per elevar la qualitat del sistema educatiu a fi de permetre l'actualització dels coneixements, la implementació de noves eines educatives, una millora de la formació del professorat, una gestió àgil i eficaç dels centres educatius, més participació i corresponsabilitat del conjunt de la comunitat educativa i l'establiment de ponts efectius entre els interessos educatius i socials i els altres agents, perquè els avantatges d'una educació de qualitat arribin a tots els ciutadans, sigui quin sigui el seu origen de procedència, independentment de les seves capacitats i dels trets culturals, lingüístics, de gènere o religiosos. Ja per acabar, afirma que una educació de qualitat ha d'arribar a tots els alumnes sense exclusió, garantint el compliment efectiu dels drets dels infants, joves i de la resta de persones amb diversitat funcional, tot això, en compliment del que determinen la Convenció sobre els Drets del Nin de les Nacions Unides i la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat, adoptada per les Nacions Unides.

El segon apartat de l'exposició de motius fa referència al marc competencial que l'habilita. Així, es fa menció a l'article 27 de la Constitució Espanyola, que reconeix el dret de totes les persones a l'educació i estableix els principis essencials sobre els quals se sustenta l'exercici d'aquest dret, a l'article 36.2 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, que estableix que correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència de desplegament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva

extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, així com també, als successius Reials decrets de traspàs de funcions i serveis que s'han anant produint en la matèria, concretament, el Reial Decret 2243/1996, de 18 d'octubre, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria d'universitats i el Reial Decret 1876/1997, de 12 de desembre, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria d'ensenyança no universitària, ampliat per mitjà del Reial Decret 1001/1999, d'11 de juny, sobre ampliació de mitjans adscrits als serveis traspassats a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria d'ensenyança no universitària.

A continuació, es justifica la necessitat d'aquesta norma per tal de poder disposar d'un marc general de regulació del sistema educatiu no universitari de les Illes Balears que ha de permetre un ordenament legal de l'educació que garanteixi la qualitat, la millora dels resultats educatius i l'augment de les oportunitats educatives i formatives de tota la ciutadania. D'altra banda, es fa un raonament dels motius que han dut a terme l'elaboració d'aquest avantprojecte, com el constant increment de la població escolar de les Illes Balears, la necessitat de reduir l'abandonament escolar, el dèficit històric en infraestructures, així com la necessitat de donar resposta a la influència del context socioeconòmic i laboral sobre el rendiment educatiu per tal de donar més valor a la formació i adoptar mesures que afavoreixin la permanència en el sistema educatiu.

Quant als objectius de la norma, s'explica com d'una banda es pretén posar les bases per assolir una societat més i millor formada, més democràtica, més justa, més plural, més solidària i tolerant en el marc de la Constitució espanyola i de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears i avançar en aspectes fonamentals que han de fer possible una educació de més qualitat per als ciutadans de les Illes Balears, i de l'altra, millorar la capacitat d'aprendre al llarg de la vida, fomentar un aprenentatge de qualitat a l'alumnat de totes les etapes, augmentar el rendiment escolar en l'educació bàsica i obligatòria, disminuir

la taxa d'abandonament escolar, adequar l'educació als requeriments de la societat del coneixement, compensar les desigualtats, abordar la inclusió escolar de tot l'alumnat, millorar la qualificació professional i mantenir la cohesió social i les senyes d'identitat i culturals pròpies de la societat de les Illes Balears.

Per concloure, es fa una petita reflexió en torn a l'abandonament escolar, el qual a nivell estatal és alt en relació als països de l'entorn i es troba lluny de l'objectiu de no superar el 10% establert per la Unió Europea, però que a les Illes Balears encara és superior al de la mitjana estatal, tot i que es detecta una certa millora progressiva.

Finalment, el darrer apartat de la part expositiva preveu l'estructura de l'avantprojecte.

Com ja hem dit, aquest avantprojecte de llei s'estructura en 167 articles dividits en deu títols i una part final formada per dinou disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries, una disposició derogatòria i tres disposicions finals.

El títol preliminar (articles 1 a 3) estableix l'objecte de la Llei, promulga el dret constitucional a l'educació, que s'ha d'exercir en condicions d'igualtat, les quals han de garantir el Govern de les Illes Balears, i estableix els principis generals, pedagògics i organitzatius del sistema educatiu de les Illes Balears.

El títol I (articles 4 a 39) determina l'estructura del sistema educatiu de les Illes Balears, l'ordenació dels ensenyaments i les etapes educatives que el constitueixen, l'avaluació i la promoció a les diferents etapes, la formació professional com un sistema integrat, l'oferta educativa de la formació professional que aposta per la flexibilitat i la conciliació de la formació amb l'ocupació d'un lloc de feina, l'educació de les persones adultes com a sistema de formació permanent al llarg de la vida, els ensenyaments de règim especial i els ensenyaments artístics superiors. Aquest títol es divideix en vuit capítols:

- El capítol I fa referència a les disposicions generals relatives a l'ordenació general del sistema educatiu.
- El capítol II regula els aspectes relacionats amb l'educació infantil.
- El capítol III determina els aspectes relacionats amb l'educació bàsica, tant els que fan referència a l'educació primària com aquells que tenen a veure amb l'educació secundària obligatòria.
- El capítol IV regula el batxillerat.
- El capítol V fa referència a la formació professional.
- El capítol VI regula la formació permanent per a persones adultes.
- El capítol VII té per objecte els ensenyaments de règim especial.
- El capítol VIII preveu els ensenyaments artístics de superiors.

El títol II (articles 40 a 48) té per objecte la col·laboració amb la Universitat de les Illes Balears i les Administracions Públiques, per afavorir un model educatiu propi, i la millora de l'oferta de l'educació formal i no formal, atès que l'educació és una responsabilitat compartida d'acord amb les competències de cada administració. Aquest títol es divideix en dos capítols:

- El capítol I preveu la col·laboració de l'Administració educativa autonòmica i la Universitat de les Illes Balears i altres institucions universitàries.
- El capítol II fa referència a la col·laboració i cooperació amb altres institucions.

El títol III (articles 49 a 81) té com a titulació la participació de la comunitat educativa. En aquest sentit, defineix els agents i les institucions que la integren, regula els drets i els deures dels diferents agents i amplia les formes de participació i la presa de decisions compartides. Amb aquesta finalitat institucionalitza un conjunt d'òrgans de participació per tal de garantir que les decisions educatives s'adoptin amb el màxim consens possible

com a via per establitzar el sistema educatiu i millorar-ne la qualitat. Aquest títol es divideix en tres capítols:

- El capítol I fa referència a la comunitat educativa amb caràcter general.
- El capítol II preveu les diferents formes de participació de la comunitat educativa.
- El capítol III regula els òrgans de participació.

El títol IV (articles 82 a 98) regula la funció pública docent a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, així com també, les formes d'accés i provisió, el règim de comissió de serveis, el suport, la protecció i la dignificació professional en el marc de la carrera docent. Així mateix regula el Registre de personal docent i l'accés a les dades personals que figuren a l'expedient. Aquest títol es divideix en quatre capítols:

- El capítol I preveu les diferents característiques de la funció pública docent.
- El capítol II regula l'ingrés i provisió.
- El capítol III fa referència al reconeixement de la funció pública docent.
- El capítol IV estableix el Registre General del personal docent no universitari de les Illes Balears.

El títol V (articles 99 a 132) regula la xarxa de centres educatius i la creació de nous centres, n'estableix la tipologia i regula el processos d'escolarització des d'un marc d'escolarització equilibrada i d'inclusió educativa. Aquest títol es divideix en sis capítols:

- El capítol I estableix la xarxa de centres educatius de les Illes Balears.
- El capítol II fa referència a l'escolarització equitativa.
- El capítol III disposa l'autonomia dels centres.
- El capítol IV preveu el projecte educatiu.
- El capítol V determina el desenvolupament curricular.
- El capítol VI regula la direcció i els òrgans de govern dels centres públics.

El títol VI (articles 133 a 144) fa referència als elements específics propis del sistema educatiu de les Illes Balears. Aquest títol es divideix en tres capítols:

- El capítol I fa menció al model lingüístic.
- El capítol II regula l'educació inclusiva.
- El capítol III té per objecte la formació del professorat.

El títol VII (articles 145 a 155), estableix les bases del seguiment i l'avaluació del sistema educatiu i regula la inspecció educativa, que ha de vetlar pel compliment de l'ordenament jurídic en els centres educatius i ha de garantir l'exercici dels drets i el compliment dels deures per contribuir a la millora de la qualitat i l'equitat en l'educació. Aquest títol es divideix en dos capítols:

- El capítol I fa referència a la Inspecció educativa.
- El capítol II preveu l'avaluació del sistema educatiu.

El títol VIII (articles 156 a 157) estableix l'organització territorial de la conselleria competent en matèria educativa, determina les funcions de les direccions territorials i les dota de capacitat administrativa per fer més eficaç la intervenció a partir d'una major descentralització en la presa de decisions.

El títol IX (articles 158 a 167) determina els principis i objectius del necessari finançament per al funcionament eficaç del sistema educatiu. Aquest títol es divideix en dos capítols:

- El capítol I fa referència als recursos autonòmics i finançament dels ensenyaments.
- El capítol II regula el règim de concerts educatius.

Pel que fa a les disposicions addicionals, precisen aspectes relatius a la creació i organització d'òrgans i entitats (disposicions tercera i quarta), a la funció pública docent (disposicions cinquena i sisena) i a qüestions de caràcter econòmic i pressupostari (disposicions novena, desena, onzena, tretzena i dinovena). Així, la disposició addicional quarta preveu que en un termini màxim de tres anys comptadors a partir de l'entrada en vigor de la Llei, el Govern de les Illes Balears ha de formular les propostes legislatives necessàries per a la creació de l'Institut d'Ensenyaments Artístics Superiors de les Illes Balears com l'instrument adequat per aconseguir la màxima eficiència en la gestió del conjunt de centres públics d'estudis artístics superiors dels quals és titular la Comunitat Autònoma i per afavorir la qualitat d'aquests centres. A continuació, la disposició addicional cinquena preveu que amb la finalitat d'impulsar el desenvolupament de la professió docent i millorar-ne el reconeixement, l'Administració educativa presentarà, en el termini de dos anys des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, la proposta que reguli la carrera docent. D'altra banda, podem destacar el contingut de la disposició addicional quinzena, relativa a la digitalització educativa, que estableix que l'administració educativa i els equips directius dels centres han de promoure la digitalització educativa amb l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació com a eines didàctiques per al procés d'ensenyament i aprenentatge i han d'adoptar mesures per prevenir, en l'àmbit escolar, les situacions de risc derivades de la inadequada utilització d'aquestes tecnologies, atenent especialment a les situacions de violència en la xarxa. Finalment, la disposició addicional dinovena estableix un mandat al Govern de les Illes Balears per tal d'assolir els objectius d'aquesta Llei, d'incrementar progressivament els recursos destinats al sistema educatiu i, prenent com a referència els països més desenvolupats de la Unió Europea en l'àmbit educatiu, situar paulatinament durant els propers vuit anys la despesa educativa entorn del 5% del producte interior brut.

Quant a les disposicions transitòries, destaquen les disposicions segona i tercera que fan referència, respectivament, a l'estructura de les retribucions del personal funcionari interí, i del personal laboral docent, en el sentit de què en tant es determinin les retribucions d'aquest personal, d'acord amb el que s'estableix a l'article 92 d'aquesta Llei, es mantindrà l'estructura retributiva que actualment s'aplica a aquest personal i que es detalla en el contingut d'ambdues disposicions.

La disposició derogatòria única disposa que queden derogades totes les disposicions legals del mateix rang o d'un inferior que s'oposin al que s'estableix en aquesta Llei sense perjudici del que estableix la disposició addicional primera.

Respecte al contingut de les disposicions finals, la primera disposa que als efectes d'aquesta Llei, s'entén per Administració educativa l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en l'exercici de les competències educatives que li són pròpies i actua per mitjà de la conselleria competent en matèria d'educació, la segona fa referència al desplegament normatiu de la Llei, en el sentit que s'habilita el Govern de les Illes Balears perquè dicti les disposicions reglamentàries necessàries per desplegar i aplicar aquesta Llei i la tercera determina la seva entrada en vigor.

Finalment, i d'acord amb el que preveu l'article 129.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i l'article 49 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, explica com aquest projecte s'ajusta als principis de necessitat, eficiència, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència, qualitat i simplificació.

III. Observacions Generals

Primera. Tal i com assenyala la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, les societats actuals concedeixen una gran importància a l'educació que reben els seus joves, en la convicció que en depenen tant el benestar individual com el col·lectiu. L'educació és el mitjà més adequat per construir la seva personalitat, desenvolupar al màxim les seves capacitats, conformar la seva pròpia identitat personal i configurar la seva comprensió de la realitat, integrant la dimensió cognoscitiva, l'afectiva i l'axiològica. El dret a l'educació és un dret inalienable i universal reconegut en nombrosos textos internacionals. Des de l'aprovació de la Declaració Universal dels Drets Humans, l'any 1948, el dret a l'educació ha estat reafirmat en nombrosos tractats a nivell regional i internacional. La Declaració Universal dels Drets Humans, adoptada el 1948, en el seu article 26 proclama: "Tota persona té dret a l'educació". Des de llavors, s'ha ratificat el dret a l'educació en diversos tractats internacionals, entre d'altres: La Convenció de la UNESCO relativa a la Lluita contra les Discriminacions en l'Esfera de l'Ensenyament (1960), el Pacte Internacional sobre l'Eliminació de Totes les formes de Discriminació Racial (1965), el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals (1966), la Convenció sobre l'Eliminació de Totes les formes de Discriminació contra la Dona (1979), la Convenció sobre els Drets de l'Infant (1989), la Convenció sobre la Protecció dels Drets de Tots els Treballadors Migratoris i dels seus Familiars (1990) i la Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat (2006). El dret a l'educació també ha estat reconegut en els Convenis de l'OIT i de el dret internacional humanitari, així com en tractats regionals. Tot seguit, el dret a l'educació s'ha incorporat com a un objectiu de desenvolupament sostenible (ODS) a l'Agenda 2030, la qual cosa implica un nou compromís universal i col·lectiu per fer front als nous desafiaments educatius que ens prepara el futur.

En la legislació estatal el dret a l'educació inclou dues dimensions: una de prestació i una altra de llibertat. És a dir, l'article 27 de la nostra Constitució reconeix, d'una banda, el dret a l'educació per a tots i, de l'altra, la llibertat d'ensenyament. El mateix article 27 fixa com a objectiu de l'educació el ple desenvolupament de la personalitat humana en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i llibertats fonamentals (27.2), regula l'obligatorietat i gratuïtat de l'ensenyament bàsic (27.4), però també garanteix el dret que assisteix els pares perquè els seus fills rebin la formació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves conviccions i reconeix a les persones físiques i jurídiques la llibertat de creació de centres docents, dins el respecte als principis constitucionals. Tot això sense perdre de vista la participació i intervenció dels sectors afectats, ja que en aquest article es garanteix el dret de tots a l'educació, mitjançant una programació general de l'ensenyament, amb participació efectiva de tots els sectors. Així mateix, l'article 27.8 de la Constitució estableix que els poders públics inspeccionaran i homologaran el sistema educatiu per garantir el compliment de les lleis. A més de les limitacions derivades dels apartats 2 i 8 de l'article 27 CE, els centres públics i els privats concertats estan obligats a organitzar-conforme al que preveu legalment que, en tot cas, haurà de donar compliment al mandat de participació de professors, pares i alumnes en el control i gestió dels centres, tal com preveu l'article 27.7 CE. D'altra banda, aquesta participació enllaça amb l'article 9.2 CE, que garanteix que els poders públics han de promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin reals i efectives i la remoció dels obstacles que impedeixin o dificultin la seva plenitud, facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social; no és un dret pròpiament educatiu, tot i que moduli el seu exercici.

Segona. La generalització de l'educació bàsica ha estat tardana al nostre país. Tot i que l'obligatorietat escolar es va promulgar el 1857 i el 1964 es va estendre des dels sis fins als catorze anys, va ser necessari esperar fins a mitjan la dècada dels vuitanta del segle passat perquè aquesta prescripció es fes realitat.

Els darrers anys s'ha viscut un intens debat i un constant treball legislatiu que han derivat en modificacions successives de les estratègies guia de les polítiques educatives. La consolidació de l'escola de masses a partir de la LGE (Llei General d'Educació, 1970) inspirada en els principis meritocràtics, incorporant l'obligatorietat i gratuïtat de l'educació fins els 14 anys (EGB) i establint la responsabilitat de la seva provisió sobre el sector públic. La LODE (1985), amb orientació igualitària, que contempla per primera vegada la figura del consell escolar com a espai representatiu per a la gestió dels centres públics. La LOGSE (1990), que amplia l'escolaritat obligatòria fins als 16 anys implantant l'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO), reconeix el caràcter educatiu de la franja 0-5 anys, reforma la formació professional i disminueix les ràtios alumnes/aula. La Llei Orgànica d'Educació (2006) esmenta explícitament els atributs de qualitat i equitat educatives. Es basa en primer lloc en la qualitat de l'educació per a tot l'alumnat, independentment de les seves condicions i circumstàncies; en segon lloc, en l'equitat que ha de garantir la igualtat d'oportunitats, la inclusió educativa i la no discriminació: sistema educatiu compensador de les desigualtats personals, culturals, econòmiques i socials. De totes les propostes de la LOE, les que estan directament relacionades amb l'equitat són: el plantejament de l'educació infantil com a element clau per a la prevenció de les desigualtats (reintegrant el cicle 0-3 anys al sistema educatiu), la substitució dels itineraris de segon cicle d'ESO per un model flexible de diversificació curricular i el desenvolupament de programes de compensació educativa a zones o centres d'atenció preferent. La Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMCE) va modificar la Llei 2/2006 anterior, la qual va proposar una nova ordenació acadèmica amb itineraris diferents per als alumnes d'educació secundària, amb un nou model curricular que introduí matèries troncal, específiques i de lliure configuració.

Recentment s'ha publicat al Butlletí Oficial de l'Estat (BOE núm. 340, de 30 de desembre) la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica

2/2006, de 3 de maig, amb l'objectiu, d'acord amb la seva exposició de motius, d'establir un renovat ordenament legal que augmenti les oportunitats educatives i formatives de tota la població, que contribueixi a una millora dels resultats educatius de l'alumnat i compleixi la demanda generalitzada d'una educació de qualitat per a tothom. Com a novetats importants, amb la nova Llei es reforça el caràcter educatiu del primer cicle d'educació infantil (0-3 anys), es dona una nova redacció als apartats relatius a l'educació primària, en la qual, es reforça el seu caràcter inclusiu i es recuperen els tres cicles abans existents, en la qual, s'estableix la repetició de curs com a una mesura de caire excepcional, que només podrà ser adoptada una sola vegada en aquesta fase de l'educació. A continuació, pel que fa a l'educació secundària, s'introdueixen aspectes relatius a la igualtat entre dones i homes, la prevenció de la violència de gènere, així com aspectes de caràcter intercultural i d'emergència climàtica, i finalment s'insisteix en la necessitat de tenir en compte el canvi digital que s'està produint en la nostra societat i que forçosament afecta a l'activitat educativa.

Tercera. L'exposició de motius de l'avantprojecte tramés per a dictamen destaca els centres educatius com altament multiculturals on hi conflueixen valors diversos, cultures distintes, diferents religions, costums o llengües que poden ser percebuts com a divergents, destacant la necessitat sobre una educació intercultural fruit del diàleg, la convivència i el respecte i que faci possible un intercanvi real entre les cultures receptores i les cultures dels immigrants. Així doncs, al nostre dictamen 7/2009, relatiu al sistema educatiu de les Illes Balears, ja es va posar de manifest la necessitat d'un Pacte per l'Educació que doni estabilitat al sistema i l'allunyi de discussions interessades motivades per estratègies electorals i partidistes que en el propi sistema educatiu es consideren menys importants. D'aquesta manera, es va reivindicar en el dictamen la necessitat d'aprovar un nou contracte de col·laboració entre l'administració educativa i l'escola, així com realitzar un nou compromís de col·laboració entre la institució escolar i la família i posar en marxa convenis de col·laboració de l'escola amb els serveis socials, amb els

serveis comunitaris i amb el teixit associatiu de la comunitat, el qual, hauria de comptar amb la col·laboració dels professionals de l'educació, especialment, per a la seva concreció en Plans estratègics d'actuació. Malauradament, tot i la disposició inicial aquest Pacte no es va arribar a subscriure.

A continuació, s'introdueix una petita referència en torn a l'abandonament escolar, assenyalant que a nivell estatal és alt en relació als països de l'entorn i es troba lluny de l'objectiu de no superar el 10% establert per la Unió Europea, però que a les Illes Balears encara és superior al de la mitjana estatal, tot i que es detecta una certa millora progressiva.

Dit això, el CES vol expressar la seva preocupació per una situació tan complexa com l'actual. Aquesta problemàtica ja es va posar de relleu per aquest Consell al dictamen 7/2009, relatiu al sistema educatiu de les Illes Balears, en el qual es va advertir que a les Balears el percentatge d'abandonament educatiu primerenc és superior a la mitjana de tot l'Estat. Un percentatge molt més alt en el cas dels homes que en el de les dones: un 24,3% de les dones i un 44,7% dels homes. A l'any 2006, un 34,9% de la població de 18 a 24 anys no assolí el nivell d'Educació secundària de segona etapa i no seguí cap tipus d'educació-formació, concretament, un 5% més que al conjunt de l'Estat. Tot i així, es va produir un descens dels percentatges en els darrers cinc anys: l'any 2001 el percentatge va ser d'un 38,9% de la població. D'aquesta manera, el citat dictamen recull en el seu annex un extens apartat de propostes motivades a partir de les enquestes realitzades a directors, professorat, alumnat i famílies, i també atenent a les entrevistes realitzades a consultors i experts educatius. Aquestes propostes, en molts casos, són encara de total vigència i es divideixen en tres apartats sobre les millores del sistema educatiu (pàgines 154 a 166), sobre la comunitat educativa (pàgines 166 a 171) i sobre els centres educatius (pàgines 171 a 174), les quals poden ser consultades als següent enllaç:

<http://www.caib.es/sacmicrofont/archivopub.do?ctrl=MCRST16ZI469664&id=46964>

En aquest ordre de coses, l'estudi sobre la prospectiva econòmica, social i mediambiental de les societats de les Illes Balears a l'horitzó 2030, destacà com l'any 2016 l'abandonament dels estudis post-obligatoris de la població d'entre 18 i 24 anys era de l'26,8%, una taxa molt llunyana de la mitjana europea, que és de l'10,7%, i la taxa més alta de totes les comunitats autònomes. Això implica que gairebé dos, de cada cinc joves no aconsegueix el certificat que es considera necessari per a qualsevol procés d'inclusió social i laboral. Com a una de les causes que poden donar lloc a aquesta situació d'abandonament, l'estudi fa referència a les dinàmiques generades des del sector productiu, les quals, amb un nivell elevat de precarietat laboral, configuren una oferta atractiva per a joves, especialment de classe treballadora i d'origen estranger. Tanmateix, si s'analitzen les taxes d'abandonament escolar d'hora (AEP) segons la nacionalitat, l'alumnat estranger presenta unes taxes més elevades que doblen les de l'alumnat estatal, així, l'any 2016, un 37,6% de l'alumnat estranger de l'Estat espanyol va abandonar prematurament el sistema educatiu, davant el 16,4% de l'alumnat estatal. Per fer front a aquesta situació, es planteja la necessitat d'establir sistemes de prevenció de l'abandonament dels estudis abans dels 18 anys, així com també, el desenvolupament d'un pla específic per combatre l'abandonament primerenc de la formació professional (ATFP), amb el pertinent seguiment i avaluació. Pel que fa a les mesures dirigides a l'alumnat, ressalten la importància de prevenir la repetició de curs i, per tant, de identificar l'alumnat en risc de repetició tan aviat com sigui possible i proporcionar especial atenció dins i fora de l'escola.

Tot seguit, d'acord amb la darrera memòria del Consell Econòmic i Social sobre l'economia, el treball i la societat de les Illes Balears, l'any 2018 la taxa d'abandonament a les Balears era del 24,4 (27 en el cas dels homes i 21,7 en el cas de les dones), 6,5 punts superior a la taxa estatal i la segona taxa més alta d'Espanya, al darrere de Ceuta i Melilla

(26,5) i seguida de molt a prop per Múrcia (24,1). Les diferències entre homes i dones són molt destacables. De fet, una lectura de les taxes dels estudiants masculins mostra valors que superen els de les Balears a les comunitats autònomes d'Extremadura (27,7), Ceuta i Melilla (27,7) i Múrcia (30,8). D'acord amb l'evolució de l'indicador d'abandonament, la població jove de les Balears té un nivell formatiu baix si es compara amb les altres comunitats autònomes. Els percentatges de graduats en els estudis post-obligatoris de l'any 2018 mostren que a les Balears només un 66,8 % de la població de 20 a 24 anys ha assolit almenys el nivell d'educació secundària de segona etapa. Aquest és un percentatge inferior a la mitjana estatal del mateix any (72,7 %), tot i que és 16,5 punts percentuals superior al percentatge de 2008. La diferència en les xifres estatals i insulars possiblement s'explica en part per l'abandonament escolar i el factor d'atracció del mercat de treball turístic.

Com no podia ser d'una altra manera, aquesta reflexió del CES de les Illes Balears, s'insereix en una ona llarga de reflexió i preocupació que ocupa la majoria de la societat en general, sobretot en el fet que implica presentar uns elevats índexs d'abandonament del sistema educatiu per part dels nostres joves, mentre la societat del coneixement exigeix cada vegada més uns alts nivells de formació i qualificació de la major part de la població, amb els conseqüents efectes negatius que això suposa pel nostre sistema productiu i pels nostres nivells de benestar social.

Quarta. El conseller d'Educació, Universitats i Recerca es troba legitimat per a sol·licitar aquest dictamen, amb caràcter preceptiu, d'acord amb el que disposa l'article 2.1.a) de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, i l'article 31 del Decret 67/2010, de 28 de maig, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'organització i el funcionament.

IV. Observacions particulars

Primera. En general, i pel que fa al procediment, aquest s'ha elaborat amb correcció i s'han seguit tots els tràmits exigits fins al moment de la sol·licitud del dictamen, amb l'elaboració d'una consulta pública prèvia, una àmplia fase d'audiència i la possibilitat, mitjançant el tràmit d'informació pública, de la participació de tots aquells que es poguessin considerar interessats. Així mateix, considerem que en el procés d'elaboració d'una norma d'una incidència com aquesta és fonamental dur a terme un procés real de debat i cerca de consens entre les administracions públiques i els interlocutors socials més representatius.

Es valora positivament l'esforç realitzat al llarg de la tramitació del procediment per tal de garantir la participació de tots els sectors implicats, així com també, que s'hagin considerat individualment les al·legacions presentades, i s'hagin contestat incloent-hi els motius pels quals s'acceptaven o es rebutjaven.

Segona. En relació amb l'exposició de motius, aquesta ha d'indicar els motius que n'hagin originat l'elaboració, els objectius que es volen aconseguir, els fonaments jurídics habilitants en què es recolzi, els principis i les línies generals de la regulació quan siguin necessaris per a una comprensió millor del text legal, i la incidència en la normativa en vigor, amb indicació especial dels aspectes més nous.

Pel que fa a la importància de la part expositiva de les normes, com ha indicat el Tribunal Constitucional (sentència 90/2009, de 20 d'abril), tot i que els preàmbuls o exposicions de motius de les lleis no tenen valor normatiu serveixen, però, com a criteri interpretatiu de les disposicions normatives a què acompanyen per a la recerca de la voluntat del legislador, és a dir, serveixen per efectuar una interpretació finalista.

D'aquesta manera, considerem que, en general, aquesta compleix amb el seu objecte, atès que delimita la normativa vigent en la matèria; en defineix la finalitat, i justifica la

necessitat de la regulació, no obstant això, es troba a faltar una referència a la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació.

A partir d'aquí, com a un dels objectius de l'educació que preveu aquesta part expositiva, es considera adient afegir el fet que la docència s'ha d'entendre com la mediació entre el coneixement i l'aprenentatge en la línia d'aprendre a fer, aprendre a ser, aprendre a conèixer i aprendre a viure, així com també, el fet d'ampliar els continguts sobre competències digitals i incloure el debat sobre l'ús ètic d'aquestes noves tecnologies, és a dir, allò que es coneix com el debat sobre l'ètica digital, que inclou entre d'altres aspectes el debat sobre l'escletxa digital, el futur del treball, la sostenibilitat de la tecnologia, les *fake news* i la garantia de què no es faci un mal ús de les dades i del dret a la privacitat.

Finalment, d'acord amb la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, s'ha de fer constar també la consulta feta a aquest Consell.

Tercera. En relació al contingut de l'avantprojecte de Llei, farem les següents observacions per tal de millorar-ne el text i la seva comprensió:

1.- En primer lloc, respecte als principis generals, pedagògics i organitzatius prevists a l'article 3, entenem que seria adient fer una referència també a la prevenció de l'assetjament escolar i del ciberassetjament.

2.- Pel que fa a l'etapa de l'educació infantil prevista al capítol II del títol I de l'avantprojecte, convindria destacar el seu caràcter no obligatori, inclòs el segon cicle de 3 a 6 anys.

3.- Tot seguit, respecte a la regulació del primer cicle de l'educació infantil previst a l'article 7, es recomana substituir l'expressió *fer-lo gratuït progressivament*

recollida a l'apartat segon per *fer gratuïta l'educació d'aquest cicle*, ja que entenem que aquesta etapa educativa hauria de ser íntegrament de gestió pública i gratuïta. Així i tot, amb relació a la possibilitat de subscriure convenis de col·laboració amb consells insulars i ajuntaments, es proposa incloure en aquest apartat a les entitats sense ànim de lucre i aquelles empreses d'economia social. D'altra banda, es recomana potenciar el primer i segon cicle d'educació infantil i coordinar-ho amb l'educació primària.

4.- D'acord amb els principis que preveu l'article 9.3 de l'avantprojecte de Llei relatiu a l'educació bàsica, tal i com preveu la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, considerem necessari afegir que s'establiran els mecanismes necessaris en aquesta etapa educativa per evitar la repetició de curs.

5.- Respecte a l'oferta formativa del batxillerat prevista a l'article 19 de l'avantprojecte, per tal de fer més accessible l'ensenyament públic a aquelles persones amb càrregues laborals o familiars, es proposa establir la possibilitat de incloure altres fórmules de curs per tal d'organitzar els estudis de batxillerat en diferents modalitats, com per exemple, la possibilitat distribuir-lo en tres o quatre cursos amb horari de tarda i vespre.

6.- En relació a les finalitats del sistema integrat de formació professional que preveu l'article 21 de l'avantprojecte, es proposa afegir una nova finalitat relativa a potenciar l'emprenedoria social i solidària.

7.- De manera paral·lela, l'article 24.5 de l'avantprojecte preveu la subscripció de convenis de col·laboració amb organitzacions sindicals i empresarials i altres entitats per tal de promocionar la formació professional dual i altres aspectes

relatius als centres de treball. En aquest sentit, considerem que s'hauria de fer esment també a les cooperatives i empreses d'economia social, atesa la seva implicació en el món laboral i educatiu.

8.- A continuació, en relació a les circumstàncies previstes a l'article 31.2.a) que permeten excepcionalment l'accés a l'educació permanent de persones adultes als majors de setze anys, creiem que es podrien afegir aquelles persones que, tot i no tenir un contracte laboral, estiguin donades d'alta en la seguretat social com a treballadors per compte pròpia. En aquest ordre de coses, respecte a la col·laboració amb consells insulars i ajuntaments prevista a l'article 33.2, es proposa substituir l'expressió *la Conselleria ha de fomentar la subscripció de convenis per la Conselleria subscriurà convenis*, atesa la importància d'aquesta col·laboració per fer efectiu el dret d'aquestes persones a l'educació.

9.- Quant als ensenyaments de règim especial previstos al capítol VII del títol I, es proposa afegir un nou apartat en el qual es faci referència a la necessitat d'adoptar mesures per fer efectiva la possibilitat de cursar simultàniament aquest tipus d'ensenyament als centres en els quals s'imparteixen amb els estudis d'educació secundària i batxillerat, amb l'objectiu de poder crear centres integrats i establir les corresponents convalidacions.

10.- Seguidament, l'article 36.1 estableix que els ensenyaments artístics tenen per finalitat facilitar una formació artística de qualitat i garantir la qualificació dels futurs professionals de la música, la dansa, les arts plàstiques i l'art dramàtic. En aquest sentit, d'acord amb el que disposa l'article 45.1 de la Llei orgànica 2/2006, s'hauria de fer també una referència expressa als professionals del disseny.

11.- D'altra banda, amb referència a la col·laboració i cooperació amb els consells insulars i ajuntaments prevista al capítol II del títol II de l'avantprojecte de llei, entenem que també es podrien incloure aquelles entitats locals de caràcter supramunicipal que puguin existir.

12.- En relació als drets de les famílies que fa referència l'article 55.1, es proposa afegir un nou dret relatiu a rebre la informació corresponent sobre la destinació de les quanties econòmiques aportades als centres concertats.

13.- En l'àmbit de les competències de la Mesa sectorial d'educació previstes a l'article 69.3, entenem que seria adient destacar que aquestes s'exerciran en el marc de la negociació col·lectiva.

14.- Més endavant, hem detectat un error de redacció a l'article 74.3 de l'avantprojecte, ja que on diu facilitar la seva participació *en* activitats d'innovació i de formació permanent, hauria de dir facilitar la participació *pel que fa* a activitats d'innovació i de formació.

15.- Amb relació a la possibilitat de constituir consells escolars municipals recollida a l'article 79.2, considerem adequat substituir aquest apartat pel següent: *La Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca promourà la constitució d'un consell escolar municipal en aquells municipis en els quals s'hagi de crear preceptivament, on la comunitat educativa de cada municipi podrà participar i implicar-s'hi tant en el seu funcionament com en les seves activitats*".

16.- Pel que fa a l'acreditació de la llengua catalana per a l'accés a la funció pública docent prevista a l'article 84.2, amb la finalitat de garantir l'estabilitat laboral d'aquest col·lectiu, es recomana que el posterior desenvolupament reglamentari

es faci amb garantia que l'oferta d'ocupació sigui compatible amb l'estabilitat laboral d'aquest col·lectiu.

17.- Seguidament, pel que fa a la previsió de la carrera docent de l'article 91, es proposa afegir un tercer apartat amb el següent contingut: *L'Administració educativa facilitarà i promourà entre el personal docent el desenvolupament de projectes que fomentin la innovació educativa.*

18.- En un altre ordre de coses, respecte a la prohibició d'establir criteris discriminatoris per raó de naixement, sexe, religió, raça o qualsevol altre en relació a l'admissió de l'alumnat als centres docents, considerem que seria important precisar que aquesta discriminació no es podrà dur a terme en cap centre d'ensenyament, ja sigui públic o privat concertat.

19.- Quant a la tipologia de centres prevista a l'article 106.2, convindria aclarir quina és la funció dels centres d'educació especial i la seva distinció d'aquells centres en els quals s'imparteixin ensenyaments de règim especial, atès que la seva terminologia pot crear certa confusió. D'altra banda, seria adient aclarir quins són els centres educatius que tenen caràcter ordinari.

20.- En relació a les nominacions que realitza l'article 132 a la funció directiva, es proposa substituir aquest terme pel de *la funció de l'equip directiu*, atès que es tracta de funcions que són exercides i compartides per una sèrie de càrrecs, com el cap d'estudis o el secretari del centre i no només pel director o directora d'aquest.

21.- D'acord amb els principis del model lingüístic establerts a l'article 133.1, es proposa modificar l'apartat a) afegint la següent referència final (...) *amb el manteniment del decret 92/1997, de 4 de juliol, que regula l'ús i l'ensenyament dei en*

llengua catalana, pròpia de les illes Balears, en els centres docents no universitaris de les illes balears. A continuació, es proposa afegir el següent principi: K) La garantia de dotar dels recursos necessaris per a fer efectiu el dret d'accés a l'ús i domini de la llengua catalana a l'alumnat no catalanoparlant.

22.- Més endavant, quan es parla a l'article 137.3 de l'obligació de tots els centres i serveis educatius de les Illes Balears hauran de promoure la inclusió de l'alumnat, es recomana especificar que aquesta obligació és aplicable tant als centres públics com a privats sostinguts amb fons públics.

23.- Respecte a la formació inicial del professorat prevista a l'article 143.1 del text normatiu, es proposa afegir també formació en educació emocional i neurociència.

24.- Tot seguit, pel que fa al terme delegació territorial insular al qual fa referència l'article 148.1.b), es recomana substituir-lo pel de *direcció* territorial insular, ja que el títol VII de l'avantprojecte parla de direccions territorials i no de delegacions. Al mateix temps, en relació amb les funcions d'aquestes direccions territorials previstes a l'article 157, es proposa modificar el redactat de la lletra e) afegint *prioritzant les necessitats del seu territori.*

25.- Quant a les funcions de les direccions territorials previstes a l'article 157 de l'avantprojecte, es proposa afegir dues més:

l) la interlocució amb l'Institut Balear de la Dona.

m) la coordinació i la interlocució amb l'Institut per a la convivència i l'èxit escolar.

26.- En relació a la possibilitat d'establir un finançament addicional als centres públics que desenvolupin accions adreçades a l'equitat o que realitzin programes d'innovació educativa que preveu l'article 163.2, entenem que per assegurar

l'efectivitat d'aquest sistema aquesta possibilitat s'hauria de recollir en termes preceptius.

27.- Pel que fa a les condicions de la concertació regulats a l'article 166, es recomana afegir a la lletra c) de l'apartat primer el fet que aquesta discriminació tampoc es podrà produir per *raons de naixement, raça, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social*.

28.- Tot seguit, l'article 167.5 estableix que els concerts educatius, amb la sol·licitud prèvia del titular del centre, es renoven sempre que es mantinguin els requisits i les condicions i no es donin causes de no renovació. En aquest cas, i per raons de seguretat jurídica, convindria especificar quines són aquestes causes que poden donar lloc a la no renovació del concert.

29.- D'altra banda, la disposició addicional setena estableix que en un termini màxim de dos anys comptadors des de l'aprovació d'aquesta Llei, el Govern de les Illes Balears ha d'adaptar el Reglament d'organització dels centres a les disposicions d'aquesta Llei. En aquest sentit, cal tenir present que si finalment el present avantprojecte de Llei, es remet al Parlament de les Illes Balears com a projecte de Llei i s'aprova finalment com a Llei per aquest, serà necessari adaptar tota una sèrie de disposicions reglamentàries a la nova Llei, per tant, es proposa que aquesta disposició faci referència a tota la normativa reglamentària aplicable i no només a un reglament en concret.

30.- Seguidament, quant al contingut de la disposició addicional desena relativa al pagament delegat al professorat dels centres concertats, considerem que s'hauria de contemplar també la realització del pagament directe a les

cooperatives al mòdul íntegre. ja que entenem que també s'hauria de contemplar als socis d'aquestes que cobren les seves retribucions a través del mòdul íntegre.

31.- En relació amb la disposició addicional onzena, es recomana incloure també la participació de les cooperatives, atès que es tracta d'un tipus d'organització empresarial molt present en el món educatiu.

32.- Altrament, pel que fa a la disposició addicional catorzena, es proposa afegir també el respecte als criteris d'ecologia, eficiència energètica i cura del medi ambient.

33.- Quant a la disposició addicional setzena relativa a la participació del voluntariat en els centres educatius, es recomana afegir que en cap cas les activitats que realitzi aquest personal voluntari podrà suplir aquells treballs o tasques que tinguin un caràcter ordinari o regular.

34.- Respecte a la disposició addicional dinovena relativa al finançament de l'educació, considerem que la despesa educativa hauria de ser entorn al 7% del producte interior brut i s'hauria d'aconseguir en un termini de quatre anys. En qualsevol cas, s'hauria de prendre com a referència els països més desenvolupats que formen part de la UNESCO i no de la Unió Europea.

35.- A continuació, la disposició transitòria primera disposa que la normativa educativa existent en el moment de la publicació d'aquesta Llei ha de mantenir la seva vigència fins que es modifiqui o derogui. En aquest apartat caldria afegir *sense perjudici del que disposa la disposició derogatòria única de l'avantprojecte.*

36.- Finalment es proposa afegir una nova disposició transitòria amb el següent contingut: *Els docents interins del cos de professorat tècnic de formació professional*

que, per no reunir els requisits de titulació exigits a l'entrada en vigor de la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual se modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, no puguin accedir al cos de professors d'ensenyament secundari, romandran en el cos a extingir de professors tècnics de formació professional durant una moratòria per poder adaptar-se a la nova normativa.

V. Conclusions

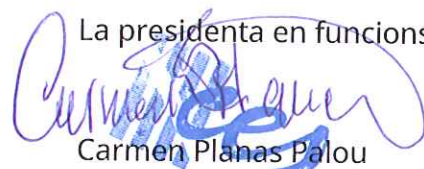
El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat l'avantprojecte de Llei d'Educació de les Illes Balears, i sol·licita al Govern de les Illes Balears que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

El secretari general

Josep Valero González

Vist i plau

La presidenta en funcions

Carmen Planas Palou

